

Litevská republika

Autor: NuclearVacuum – Tento vektorový obrázek byl vytvořen programem Inkscape ., CC BY-SA 3.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=8105177>

Počet obyvatel: cca 2,7 mil.

Rozloha: 65 200 km²

Úřední jazyk: litevština

Státní zřízení: parlamentní republika

Úvodem

Zda rozšířit Evropskou unii, popřípadě jakým směrem, je velice ožehavou, avšak nesmírně aktuální politickou otázkou. Debaty na toto téma rozvířil v nedávné době například probíhající válečný konflikt na Ukrajině. I proto se jí nyní zabývá Evropská rada jako orgán Evropské unie, který svými rozhodnutími určuje obecné politické směřování a priority Unie. Jakým směrem se bude Evropská unie ubírat, nyní záleží na Vás.

Vaše Excellence,

přinášíme Vám stanovisko Litevské republiky ve věci rozšiřování Evropské unie. Vzhledem k Vašemu klíčovému postavení při zastupování naší země v Evropské radě považujeme za zásadní, abyste měl* a plný vhled do našich priorit a záměrů.

Politika rozšiřování se v současné době týká deseti států, z nichž devět má status **kandidátské země** (Albánie, Moldavsko, Černá hora, Severní Makedonie, Srbsko, Turecko, Ukrajina, Bosna a Hercegovina, Gruzie) a pouze jedna je **potenciální kandidátskou zemí** (Kosovo).

Litevská republika v současnosti plně podporuje rozšiřování EU, které považuje za svou hlavní prioritu v EU a je připravena zabránit tvorbě umělých hranic v Evropě. Litva vstoupila do EU spolu s dalšími devíti státy během dosud největšího rozšiřování v roce 2004. Stejně jako v dalších politických otázkách najdete spojence u zbylých pobaltských států (Estonsko, Lotyšsko). Litva souhlasí s rozšířením unie na území západního Balkánu, Turecka a Ukrajiny.

Je nutné respektovat závazky, které jsme přijali vůči zemím usilujícím o členství v EU. Hodnocení těchto zemí musí být objektivní, spravedlivé a musí vycházet z pokroku každého státu při plnění Kodaňských kritérií. Politika rozšiřování EU je jedním z nejdůležitějších nástrojů na podporu demokratických hodnot, dodržování lidských práv a svobod, právního státu a také bezpečnosti a stability v regionu. Z našeho pohledu tedy není bezvadné naplnění Kodaňských kritérií nezbytnou podmínkou vstupu.

Rozšiřování EU pomůže zajistit bezpečnost a ekonomickou prosperitu zemí západního Balkánu (tj. Albánie, Bosny a Hercegoviny, Černé Hory, Kosova, Severní Makedonie a Srbska). Litva plně podporuje vstup kandidátských států z tohoto regionu do struktur EU. Evropská unie je pro země západního Balkánu nejbližším partnerem pro spolupráci a obchod a hlavním zdrojem investic. S **Albánií a Severní Makedonií** byla v roce 2022 zahájena přístupová jednání, což vnímáme jako velký posun. To stejné platí pro Bosnu a Hercegovinu, o jejímž zahájení přístupových rozhovorů se rozhodlo v březnu 2024.

Překvapivý litevský zájem o začlenění **Turecka** do EU plyne z jednoduché geopolitické struktury a vnímání budoucích výhod – Litva se cítí dlouhodobě ohrožena Ruskem a Běloruskem, vstup Turecka do Unie by rapidně snížil vliv Ruska. Zároveň z toho plyne dlouhodobý litevský vztah k Západu a plnění závazků. Litva také souhlasí s rozšířením směrem ke Gruzii a Moldavsku. Myslíme si však, že je nutné nejprve stabilizovat zdejší politickou situaci. V případě Gruzie je navíc alarmující aktuální politický příklon k Rusku, kdy jako Evropská unie nemůžeme přijmout stát, který spolupracuje s agresorem a podkopává demokracii a svobodu občanů.

V současné době, kdy na evropském kontinentu probíhá válečný konflikt, je nutné spolupracovat více než dříve a podporovat ty země, které sdílejí stejné hodnoty a názory na Evropu. Státy západního Balkánu se v současné době **účastní procesu stabilizace a přidružení**, který EU zavedla s cílem případného členství v Unii, zúčastněné země provádějí reformy a plní požadavky stanovené příslušnými orgány EU.

Jasně odsuzujeme vpád ruských vojsk na území Ukrajiny. Tento akt destabilizoval nejen samotnou Ukrajinu, ale i zbytek Evropy. Vidíme tedy, jak důležité je Ukrajinu postupně začleňovat do struktur EU a pomoci ji se bránit proti ruskému agresorovi. Podporujeme tedy jakoukoli pomoc směrem k Ukrajině a doufáme, že její evropská budoucnost bude již brzy realitou.

Jako prezident*ka Litvy budete při jednání jednoznačně pro rozšiřování Evropské unie především směrem ke státům západního Balkánu, Ukrajiny a Moldavska.

Zároveň si ale uvědomujeme, že některé státy musí učinit mnoho reforem pro naplnění přístupových podmínek. Litva rozšiřování Unie plně podporuje a je připravena státům na této cestě poskytnout jakoukoliv pomoc. Zároveň zastává názor, že by se Evropská unie měla snažit o rychlejší přijetí kandidátských zemí, jelikož je to oboustranně výhodné. Pokuste se ostatní přemluvit, že pokračování v jednáních s Tureckem má potenciál nalézt v něm spojení proti ruské agresi na Ukrajině. Své spojení hledejte mezi pobaltskými státy a státy střední Evropy.

Přejeme Vám mnoho zdaru při jednání a doufáme, že budete úspěšně prosazovat zájmy Litevské republiky.

Pár tipů, jak se lépe dostat do role člena*nky Evropské rady:

- zjistí, kdo tebou zastupovaný stát v Evropské radě skutečně zastupuje a dohledej si o něm*ni pár informací
- zkus najít odpověď na otázku: Proč některý stát zastupuje premiér*ka, zatímco jiný prezident*ka?
- zjistí, v jakém městě a budově Evropská rada zasedá a třeba s pomocí Google Maps si zkus udělat virtuální procházku po okolí
- většinou pro „vcítění se do role“ pomáhá kostým – zkus na simulaci zvolit formální oděv, například „jen“ v poloformálním stylu smart casual
- NEBOJ SE <3 nemáš se před kým stydět a každý tvůj projev či podaný pozměňovací návrh tě neuvěřitelně posune